

European
Commission

Sporazum o zelenih mestih

Čista in zdrava
mesta Evrope

Okolje

Sporazum o zelenih mestih je gibanje evropskih mest, ki se zavzemajo za varovanje okolja. S podpisom sporazuma o zelenih mestih se mestni voditelji zavežejo k sprejemu nadaljnjih ukrepov, da bi svoja mesta naredili bolj zelena, čistejša in bolj zdrava.

Čemu služi sporazum o zelenih mestih?

V mestnih območjih živi približno 70 % prebivalstva EU. Stanje mestnega okolja vpliva na vse, na njegove prebivalce in obiskovalce. Danes se mesta po vsej Evropski uniji soočajo s številnimi okoljskimi izzivi, ki ogrožajo zdravje in kakovost življenja meščanov. Onesnaženost zraka v številnih mestih še vedno presega standarde EU. Reke, jezera in obalne vode so še vedno pod velikim pritiskom. Onesnaževanje s hrupom se povečuje. Širjenje mest vpliva na razpoložljivost zelenih površin, ustvarjanje odpadkov pa močno vpliva na lokalno okolje.

Čisti zrak in voda, nizka raven hrupa in dostop do narave so bistvenega pomena za naše fizično in duševno počutje. Krožno gospodarstvo bo s pretvorbo odpadkov v vire pomagalo mestom k bolj gospodarnemu ravnanju z viri. Z ambicioznimi ukrepi na teh področjih bodo lokalne vlade preoblikovale svoja mesta v bolj trajnostna in privlačna za svoje meščane.

Sporazum o zelenih mestih bo prav tako krepil skladnost z drugimi pobudami mest EU in podpiral uresničevanje evropskega zelenega dogovora ter ciljev OZN glede trajnostnega razvoja.

Vizija

Sporazum o zelenih mestih združuje župane in vodje lokalnih oblasti po Evropi v prizadevanjih v zvezi s skupno vizijo prihodnosti mest, ki predvideva naslednje do leta 2030:

Mesta bodo postala privlačno okolje za življenje, usmerjena v spodbujanje zdravja in dobrega počutja meščanov.

Vsi meščani bodo dihali čist zrak, uporabljali čisto vodo, imeli dostop do parkov in zelenih površin ter izpostavljeni manjši ravni okoljskega hrupa.

Krožno gospodarstvo bo resničnost, odpadki pa bodo s spodbujanjem večje ponovne uporabe, popravil in recikliranja postali vir.

Cilji

S pridružitvijo sporazumu se župani zavezujejo, da bodo sprejeli nadaljnje ukrepe za doseg naslednjih ciljev do leta 2030:

- znatno izboljšanje **kakovosti zraka** v mestih, večje spoštovanje smernic Svetovne zdravstvene organizacije za kakovost zraka, stremenje k čim prejšnjemu prenehanju preseganja standardov kakovosti zraka EU;
- pomemben napredek pri izboljšanju **kakovosti vodnih teles** in **učinkovitosti rabe vode**;
- pomemben napredek pri ohranjanju in krepitvi **biotske raznovrstnosti** v mestih, vključno s povečanjem obsega in kakovosti zelenih površin v mestih ter zaustavitvijo izgub urbanih ekosistemov in njihovo obnovo;
- napredek pri vzpostavljanju **krožnega gospodarstva** s pomembnim izboljšanjem ravnanja s komunalnimi odpadki, znatnim zmanjšanjem nastajanja in odlaganja odpadkov ter bistvenim povečanjem ponovne uporabe, popravil in recikliranja;
- znatno zmanjšanje onesnaževanja s **hrupom** in približevanje ravnem, ki jih priporoča Svetovna zdravstvena organizacija.

Zakaj se pridružiti?

Koristi

- Zagotovite si **prepoznavnost po vsej Evropi** kot priznanje za okoljske ukrepe in dosežke v vašem mestu;
- prispevate k oblikovanju okoljske politike EU in postanete del skupnosti mest EU, ki razmišljajo enako in **spodbujajo prehod** v smeri čiste in zdrave Evrope;
- povečate svojo **preglednost, odgovornost in verodostojnost** v očeh lokalne skupnosti;
- pridobite dostop do informacij o **možnostih financiranja iz EU**;
- sodelujete v **dogodkih mrežnega povezovanja** in koristite priložnosti za krepitev zmogljivosti;
- prejmete **prilagojene smernice in podporo** prek namenske službe za pomoč;
- **primerjate** dosežke svojega mesta z napredkom v drugih mestih.

Kako se pridružiti?

Sporazum je odprt za vsa mesta¹ v Evropski uniji. Regionalni in nacionalni organi, združenja mest in regij organizacije civilne družbe, akademske ustanove ter podjetja se lahko pridružijo pobudi kot podporniki sporazuma o zelenih mestih.

O sporazumu po korakih

PRISTOP: župan ali enakovredni predstavnik lokalnega sveta podpiše sporazum o zelenih mestih, potem ko svet (ali enakovreden organ odločanja) sprejme uradno resolucijo o pristopu.

OPREDELITEV: v roku dveh let mesto določi svoje ambiciozne cilje na petih področjih sporazuma o zelenih mestih in opredeli osnovne ravni, ki odražajo izhodišče za vsako področje.

UKREPANJE: mesto pripravi načrt ter izvaja politike in programe na celovit način, da bi doseglo cilje do leta 2030.

SPREMLJANJE IN POROČANJE: mesto poroča o napredku vsaka tri leta prek za uporabo preprostega spletnega orodja.

1) V tej pobudi se izraz „mesto“ nanaša na urbano območje, kot je skupnost, kraj ali mesto z upravno enoto, ki jo vodi mestni svet ali druga oblika demokratično izvoljenega organa.

www.greencityaccord.eu
contact@greencityaccord.eu

Evropska komisija in osebe, ki delujejo v njenem imenu, niso odgovorne za uporabo podatkov iz te publikacije.

© Evropska unija, 2020

Ponovna uporaba je dovoljena z navedbo vira.

Politiko ponovne uporabe dokumentov Evropske komisije ureja Sklep 2011/833/EU (UL L 330, 14.12.2011, str. 39). Za vsako uporabo ali reprodukcijo fotografij ali drugega gradiva, ki ni zaščiteno z avtorskimi pravicami EU, je treba pridobiti dovoljenje neposredno od imetnikov pravic.

Print ISBN 978-92-76-23917-8 doi: 10.2779/813523 KH-01-20-626-SL-C

PDF ISBN 978-92-76-23879-9 doi: 10.2779/0 KH-01-20-626-SL-N